

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/81/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320010651
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4320010651.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a sudcov JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Kováčovej, PhD., v trestnej veci proti odsúdenému P. B., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a iné, o sťažnosti odsúdeného P. B. proti uzneseniu Okresného súdu Levice sp. zn. 17Pp/9/2020 zo dňa 28.07.2020, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 30. septembra 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného P. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák., zamietol návrh odsúdeného P. B. (ďalej len odsúdený) na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/21/2016 zo dňa 20.10.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/77/2016 zo dňa 12.12.2016.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - vykonal dve tretiny uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, tiež dospel k záveru, že splnil aj prvú materiálnu podmienku, a to, že plnením svojich povinností a svojím správaním počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie, keďže bol v desiatich prípadoch disciplinárne odmenený a disciplinárne tresty nemá evidované, príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní. Podozrel, že súčasne však nebolo u odsúdeného preukázané splnenie druhej z materiálnych podmienok, a to, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti, kde posudzoval všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu a tiež, či sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho k trestnej činnosti viedli. Uviedol, že z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je stredné, pričom i súd I. stupňa dospel k takémuto záveru, a to aj s poukazom na odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa opakovane dopúšťal rôznorodej trestnej činnosti, v troch prípadoch bol i podmienené prepustený, no následne sa opakovane dopustil trestnej činnosti. Poukázal aj na skutočnosť, že napriek tomu, že v minulosti vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody dňa 13.10.2015 vo veci Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/78/2013, opätovne sa dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti len 6 mesiacov po tom, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest, ktorý aktuálne vykonáva, teda ani predchádzajúca izolácia od spoločnosti nemala na odsúdeného dostatočný preventívny a výchovný účinok. U viacnásobných recidivistov, ktorí sa opakovane dopúšťajú závažnej alebo druhovo totožnej trestnej činnosti, ich osobnostné narušenie poskytuje iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili. Vzhľadom na uvedené mal súd I. stupňa za to, že na odsúdeného bude

potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody, preto žiadosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú následne odôvodnil vlastným písomným podaním. Poukázal na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplýva, že stanovené ciele programu zaobchádzania plní v príslušných oblastiach, plní i príkazy a nariadenia príslušníkov zboru, v kolektíve spoluodsúdených je znášavlivý a konfliktné situácie nevyhľadáva, časový rozvrh dňa dodržiava, venuje dostatočnú pozornosť hygiene, vo svojich veciach má poriadok, dodržiava zásady slušného správania. Uviedol, že okrem toho prejavuje dobrovoľný záujem zúčastňovať sa aktivít a sám ich vyhľadáva. Je zaradený na pracovisku drevárskeho charakteru, jeho pracovná morálka je na veľmi dobrej úrovni o čom svedčí aj desať disciplinárnych odmien za výkon práce. Čo sa týka riaditeľom ústavu uvádzanej skutočnosti o jeho nadmernom konzume alkoholu pred nástupom na výkon trestu a o absencii dlhodobého zamestnania, poukázal na to, že spolu s aktuálnym trestnom odňatia slobody mu bolo súdom uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, pričom jeho výkon je potrebné začať čo najskôr z dôvodu maximalizácie úspešnosti daného opatrenia. Uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody takúto možnosť nemá, preto by sa mu podmieneným prepustením vytvoril priestor na absolvovanie liečenia. V tejto súvislosti podotkol, že pred nástupom na výkon trestu bol zamestnaný, s prácou nikdy problém nemal, má záujem sa opätovne zamestnať. Vo vzťahu k jeho minulosti zdôraznil, že bol už trikrát podmiennečne prepustený a vo všetkých prípadoch viedol v skúšobnej dobe riadny život, preto argument súdu o riziku pri viacnásobných recidivistoch sa na jeho osobu nevzťahuje. Je názoru, že splňa aj druhú materiálnu podmienku, pretože možno od neho očakávať, že povedie riadny život, pričom na splnenie tohto predpokladu sú v jeho prípade potrebné dva aspekty, a to absolvovanie ochranného protialkoholického liečenia a vytvorenie si finančného zázemia, ktoré získa po nájdení si práce. Zdôraznil, že v prípade zamietnutia podmieneného prepustenia bude odkázaný dokončiť výkon trestu do jeho posledného dňa, t.j. 12.04.2022 a s následným absolvovaním ochranného liečenia sa mu výkon trestu ukončí bez dohľadu nad jeho osobou, avšak v prípade podmieneného prepustenia sa mu určí skúšobná doba, ktorá môže byť dlhšia ako zvyšok trestu odňatia slobody a v kombinácii so skorším absolvovaním ochranného liečenia, ustanovením dohľadu a s poukazom na to, že v minulosti ani raz neporušil povinnosti vyplývajúce z podmieneného prepustenia mal za to, že možnosť resocializácie je takto vyššia ako prostredníctvom riadneho konca trestu. Žiadal, aby nadriadený súd zrušil napadnuté uznesenie a vyhovel jeho žiadosti o podmienené prepustenie.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/21/2016 zo dňa 20.10.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/77/2016 zo dňa 12.12.2016, ktorý

nastúpil dňa 11.04.2016 (berúc do úvahy započítanie väzby) a predpokladaný koniec trestu pripadá na 11.04.2022.

Krajský súd, po preskúmaní správnosti výroku napadnutého uznesenia, ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody. Správny bol i jeho záver o splnení jednej z materiálnych podmienok predpokladaných ustanovením § 66 ods. 1 Tr. zák, teda že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie. Krajský súd mal za preukázané, že po prvotných nedostatkoch sa správanie odsúdeného stabilizovalo, plní nariadenia a príkazy príslušníkov zboru, nevyvoláva konflikty, dodržiava zásady slušného správania, udržiava poriadok a zapája sa do viacerých aktivít zameraných na zmysluplné trávenie času, pričom je aj pracovne zaradený a jeho pracovná morálka je na veľmi dobrej úrovni. Uvedené zvyrazňuje skutočnosť, že si vytvoril podmienky na udelenie viacerých disciplinárnych odmien (10).

V tejto súvislosti je potrebné uviesť i vo vzťahu k sťažnostným námietkam odsúdeného kladúcim dôraz na jeho vzorné správanie a plnenie povinností vo výkone trestu, že tento aspekt nemožno posudzovať izolovane ako postačujúci predpoklad pre rozhodnutie o jeho podmieňnom prepustení, keďže ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. hovorí i o druhej materiálnej podmienke, ktorou je očakávanie vedenia riadneho života odsúdeným, pričom tieto musia byť naplnené kumulatívne. Pri posudzovaní tejto druhej podmienky však dospel krajský súd k rovnakému záveru ako súd I. stupňa, a teda že nebola naplnená. Opakované páchanie úmyselnej trestnej činnosti (dokopy 22 záznamov v registri trestov) nesvedčí o kritickom postoji odsúdeného k jej páchaniu, ani o dôvodnosti predpokladu, že sa jej bude vyhýbať po podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy. Vo vzťahu k odsúdeným osobitne zvyraznenej skutočnosti, že bol v minulosti už trikrát podmieňne prepustený a nemožno naňho aplikovať argument o nepriaznivej resocializačnej prognóze viacnásobných recidivistov, lebo v skúšobnej dobe vždy viedol riadny život, krajský súd uvádza, že vedenie riadneho života by mal byť automatický výsledok dosiahnutia účelu akéhokoľvek trestu uloženého odsúdenému, nie až dôsledok hrozby opätovného uloženia trestnej sankcie v prípade nedodržania podmienok skúšobnej doby. Odsúdený v daných prípadoch možnosti dovykonania trestu odňatia slobody v civilnom živote mimo múrov ústavu možno na vedenie riadneho života využil, no napokon sa aj tak dostal do výkonu nepodmieňného trestu odňatia slobody, a to opakovane, nemožno teda konštatovať, že doposiaľ ukladané tresty splnili svoj preventívny a výchovný účel.

Poukazujúc na uvedené neobstojí ani sťažnostná námietka odsúdeného o potrebe vykonania uloženého ochranného protialkoholického liečenia, keďže jeho výkon je reálny i v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, napokon je potrebné uviesť, že už i v rámci predošlého odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/78/2013 zo dňa 30.10.2013 bolo odsúdenému uložené ochranné liečenie rovnakého druhu, ktoré taktiež celkom zrejme nenaplnilo svoj účel a bolo potrebné ho odsúdenému uložiť opakovane.

S poukazom na uvedené skutočnosti a na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, taktiež s dôrazom na charakter trestnej činnosti, krajský súd dospel k záveru, že nie je možné konštatovať, že si odsúdený doposiaľ uvedomil následky svojho konania a preto nie je možné ani očakávať, že bude viesť riadny život. Pre naplnenie účelu trestu bude preto potrebné, aby na odsúdeného naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.